

Siloé

ROČNÍK XXII.
FEBRUÁR 2023

ČASOPIS EVANJELICKÉHO A. V. CIRKEVNÉHO ZBORU LEVICE

Zj 17,1-4

Prišiel jeden zo siedmich anjelov, ktorí majú sedem čiaš a prehovoril so mnou takto: Pod', ukážem ti odsúdenie veľkej neviestky, ktorá sedí na mnohých vodách, s ktorou králi zeme smilnili a obyvatelia zeme sa opíjali vínom jej smilstva. A odniesol ma v duchu na púšť. Uvidel som ženu, ako sedí na šarlátovej šelme, ktorá bola plná rúhavých mien a mala sedem hláv a desať rohov. Žena bola odetá do purpuru a šarlátu, ozdobená zlatom, drahým kameňom a perlami. V ruke malá zlatú čašu plnú ohavností a nečistoty svojho smilstva.

Pri pohľade na súčasnú spoločnosť sa akosi podvedome pýtame: „Dokedy bude zlo v tomto svete bujniť? Dokedy sa bude rozmáhať a nivočiť cirkev Kristovu a všetkých veriacich v nej?“

Zjavene Jánovo ako posledná kniha nám poodhaľuje záclonu toho, čo má prísť na tento svet a zároveň skutočnosť, že všetko zlo, nepravosť, nespravodlivosť, pýcha života – všetko toto bude odsúdené a potrestané Pánom Bohom.

Anjel zobral apoštola Jána a povedal mu: *Pod', ukážem ti odsúdenie veľkej neviestky, ktorá sedí na mnohých*

vodách. Ján je v duchu odnesený na miesto, kde vidí veľkú neviestku. V pôvodnej gréčtine je tu použitý výraz *PORNĚS MEGALĚS*. Doslovne by sme to mohli preložiť ako „veľkú silnú prostitútku.“ Táto neviestka sedí na šarlátovej šelme, ktorá vystúpila z mora a symbolizuje tento svet ako centrum prenasledovania všetkých verných Božích služobníkov. Duch prenasledovania veriacich ľudí sa nachádza vo vládoch a národoch sveta, hlavne vo veľkých svetových ríšach a veľmociach, ktoré po sebe v histórii nasledujú.

Na tejto šelme sedí už spomínaná veľká prostitútky. Je nádherne ozdobená. Zároveň je oblečená do tých najdrahších látok ako purpur a šarlát, pretože sedí na šelme ako kráľovná. Ozdobená je drahokamami a perlami. Jej milencami sú všetci králi zeme. Svetskí ľudia sa opíjajú vínom jej smilnenia. Vo svojej ruke drží kalich naplnený rôznymi ohavnosťami – to znamená nečistými me-

cami týkajúcimi sa jej smilnenia. Na jej čele je pripevnený nápis: *Veľký Babylon, mater neviestok a zemských ohavností*. Opití sú jej milenci, ale aj ona sama je opitá krvou Ježišových mučeníkov.

Podľa použitého obrazu drží neviestka sediaca na šelme v ruke zlatý kalich. Tento pohár láka človeka napiť sa z neho, pretože v takej vzácnej nádobe očakáva ten najvzácnejší nápoj. Napriek tomu tento kalich obsahuje ohavnosti, zvrátenosti a nečisté veci súvisiace so ženiným smilstvom. V kalichu je obsiahnuté všetko, čo tento svet používa, aby odvrátil človeka od viery v Pána Boha: pornografická literatúra, svetská sláva a moc, žiadosti tela a podobne. Mohli by sme tu napísať jeden dlhý zoznam všetkých hriechov a necností. Zahŕňal by všetko, čo je zlé. Rovnako veci, ktoré sa stávajú zlými, pretože ich človek nevidí ako prostriedok, ale ako cieľ svojho života.

Pokračovanie na str. 2.

PARKOVANIE OKOLO KOSTOLA

Naše zborové presbyterstvo sa dňa 23. januára 2023 okrem iného venovalo aj neúnosnej situácii v súvislosti s parkovaním v okolí nášho veľkého kostola. V posledných mesiacoch prichádzalo pri parkovaní často k zablokovaniam mnohých áut pri východe z kostola. Mnohí vodiči pritom jazdili alebo parkovali dvoma kolesami na trávniku. V dôsledku toho začal trávnik v okolí kostola pripomínať tankodrom. Nehovoriac o tom, že sa v ňom nachádzajú hlavice zavlážovacieho systému. Keďže sú zničené, budú sa musieť kompletne na jar vymeniť, čo tiež predstavuje nemalé finančné náklady.

Zároveň sme boli upozornení aj na skutočnosť, že v priestore okolo kostola nemôže nikto parkovať z dôvodu protipožiarnej ochrany. Pretože tento priestor predstavuje nástupnú cestu pre vozidlá hasičského zboru. V prípade požiaru alebo inej nepredvídanej skutočnosti musí byť priestor kostola zo všetkých strán voľne prístupný. Nerešpektovaním tohto stavu môžeme čeliť riziku finančnej pokuty.

Na základe tejto dramatickej situácie prijalo zborové presbyterstvo uznesenie č. 9/2023

1. Povoľuje zastavenie a prípadne státie motorového vozidla na nevyhnutný čas, to je na vystúpenie a nastúpenie imobilných osôb.

2. Zakazuje parkovanie motorových vozidiel na prístupovej ceste pre vozidlá hasičského záchranného zboru

Bezplatné parkovanie je počas nedele možné na námestí E. M. Šoltésovej aj pred predajňou Nitrazdroj na Námestí hrdinov. Rovnako je možné parkovať dve hodiny zadarmo na parkovisku v Obchodnom centre Dituria. Ďakujem, že budete túto dôležitú skutočnosť rešpektovať, čím tak predídeme rôznym možným komplikáciám v budúcnosti.

Dokončenie zo str.1.

Žena sedí na šelme. To je symbolická blízkosť medzi svetom a jeho lákadlami. Ľudia pijú z ženinho kalichu a oddávajú sa rozkošiam tohto sveta. Svet ako centrum luxusu, protikresťanskej kultúry a rozkoší vždy spolupracuje na svojom odpore proti cirkvi.

My však vieme, že sme uverili v Ježiša Krista, ktorý si nás zamiloval a seba samého vydal za nás. Držíme sa vierou Jeho slova, ktoré nám hovoria: Svet hynie aj jeho žiadosť hynie, ale slovo živého Boha zostáva naveky.

MODLITBA:

Pane Ježišu, kde máme hľadať pokoj v tomto svete, ak len nie u Teba? V čom je naplnenie našich túžob, ak len nie v Tebe? Kde nájdeme trvalé šťastie a nemenný vnútorný pokoj, ak nie v Tvojej blízkosti? Stvoril si nás pre seba, Bože, a naše srdce bude dovtedy nespokojné, dokiaľ nespočinie v Tebe. Nechceme sa opíjať rozkošami zo zlatého kalicha tohto sveta, ktoré sú pre nás tak lákavé. My však túžime kráčať za Tebou, z Tvojej ruky piť vodu živú, ktorá je pre nás prameňom k večnému životu. AMEN

VÝZNAM PÔSTU

Mt 6, 16-18

Keď sa postíte, nebuďte zamračení ako pokrytci, ktorí si nasadzujú smútočný výzor na tvár, aby ľudia videli, že sa postia. Veru hovorím vám: Majú svoju odmenu. Ale keď sa ty postíš, pomaž si hlavu olejom a umy si tvár, aby nie ľudia videli, že sa postíš, ale tvoj Otec, ktorý je v skrytosti aj tvoj Otec, ktorý vidí v skrytosti, odplatí tebe.

Milí priatelia! Čo vám napadne prvé, keď počujete slovo pôst? Možno niekomu odrieknutie si jedla, Inému zase pôstne obdobie pred veľkou nocou atď. Ale dovoľte mi ešte jednu otázku: „Kedy ste sa naposledy postili?“ Nech si na túto otázku odpovie každý sám pre seba. Martin Luther nám prízvukuje, že nie je v našom živote nič nad Písmo sväté. A čo sme čítali v Biblii? Ježiš hovorí: „Ale keď sa ty postíš...“ To znamená, že predpokladá, že sa aj my postíme. Robíme to teda?

Dovoľte, aby sme sa teda na túto oblasť pozreli v zmysle biblických slov a povedali, čo pôst neznamená a na druhej strane - hlavne, čo znamená a prečo je niekedy potrebný.

Prvé vysvetlenie, ktoré ľuďom napadne, je nasledovné: „Postiť sa znamená, že človek nejaký čas nebude jesť.“ Áno, to môže byť vonkajšia stránka pôstu. Ale ak by išlo iba o to, že človek nič nejde, potom to nie je pôst, ale hladovka. V čom teda spočíva samotný pôst?

Pôst je pre život kresťana veľmi dobrá pomôcka. Počas neho sa na nejakú

dobu zdržím jedla. Je na mne, ako sa rozhodnem. Pre niekoho to môže byť celý deň, pre iného pol dňa. Ide však o to, že počas toho obdobia sa človek intenzívnejšie modlí. Oddelí sa na určitý čas od potravy a snaží sa počas svojich modlitieb načúvať Božiemu hlasu. Rovnako sa snaží čítať hlbšie slovo Božie a čaká na to, ako k nemu Pán Boh prehovorí.

Keď sa pozrieme do Bibliie, vidíme tam mnohých ľudí, ktorí držali pôst. Napríklad Mojžiš, Eliáš alebo Pán Ježiš Kristus. V židovstve to bola úplne bežná prax. Napríklad, keď Moábcami a Amóncami (nepriateliami Izraela) vytiahli do vojny proti Jósafatovi, kráľ vyhlásil pôst po celej krajine (2. Kron 20, 1-3). Alebo keď sa ľudia báli babylonských vojsk, vyhlásili pôst v celom Jeruzaleme (Jr 36, 9).

Okrem predpísaných pôstov boli v židovstve aj dobrovoľné pôsty. Vonkajším znakom postiaceho človeka bolo, že sa obliekol do vrecoviny a hlavu si posypal popolom. Každý, kto stretol

Pokračovanie na str. 3.

Dokončenie zo str. 2

takto vyzerajúceho človeka, vedel, že ten človek sa postí. Neskôr, podobne ako pri dávaní almužien a verejných modlitbách, sa u niektorých ľudí v Izraeli stalo z tejto skutočnosti náboženské divadlo. Ľudia sa obliekli do vrecoviny, posypali sa popolom, aby ich druhí ľudia obdivovali, akí sú zbožní, ako sa modlia. Ale nerobili to pre podstatu veci, ale len aby získali obdiv pochvalu a od ostatných ľudí.

Pán Ježiš túto prevrátenú prax karhal. Prízvukoval podobne ako pri modlitbe, že keď sa človek postí, nemá to robiť na obdiv pred druhými ľuďmi. Nemá sa vychvaľovať, aký je zbožný. Pretože pôst je osobnou vecou medzi človekom a Pánom Bohom. Samotné postenie má na jeho srdci zanechať duchovnú pečať, a to je to najdôležitejšie.

Prví kresťania sa pravidelne postili dvakrát do týždňa. Cirkevný otec Tertulián spomína, že sa tak dialo v stredu a v piatok. Píše, že veriaci sa zdržiavali jedla počas týchto dvoch dní od rána až do tretej hodiny popoludní. Neskôr sa v kresťanstve stanovil aj pôst pred Veľkou nocou.

Vráťme sa teda k tomu nášmu osobnému pôstu. Pri pôste si môžeme odrieknuť nejaký pôžitok, väčšinou ide o pôžitok z jedla. Ak mám rád čokoládu, poviem si, že počas pôstu ju nebudem konzumovať. Ak si na určitý čas odrieknem pôžitok z jedla alebo len istého druhu jedla, venujem sa intenzívnejšie modlitbám, teda môjmu osobnému vzťahu s Pánom Bohom. Niekedy si uvedomujem, že môj život nie je taký, aby v ňom mal Hospodín zaľúbenie. Preto v pôste spojenom s modlitbou prosím nebeského Otca o odpustenie, novú silu, požehnanie, skrátka aj o odpušťať vnútorný dotyk. Potom môžem okúsiť plnosť Božieho požehnanie. Pán Boh sa síce zmiluje, nad kým sa On rozhodne zmilovať. Ale On povedal, že pôst bude prostriedkom na odvrátenie Jeho hnevu od našich hriechov.

Napríklad prorok Daniel sa v dramatickej chvíli modlil za svoju krajinu v pôste a v plači. *Pane, pre všetku Tvoju spravodlivosť nech sa odvráti Tvoj hnev a Tvoja prchkosť od Tvojho mesta Jeruzalem a od Tvojho svätého vrchu. Lebo pre naše hriechy a pre nepravosti našich otcov je*

Jeruzalem a Tvoj ľud na potupu všetkým okolo nás (Dan 9, 16).

Zároveň vidíme, že pôst nás môže ochrániť od Božieho hnevu. Uvedomujeme si to zvlášť pri prorokovi Jonášovi. Prišiel k obyvateľom Ninive a povedal im: Ešte štyridsať dní a Ninive bude zničené...Ďalej sa v Biblii píše, že obyvatelia mesta od najmladších až po najstarších vyhlásili pôst. Výsledkom pôstu bolo, že Pán Boh mesto Ninive nezničil.

Pôst nám niekedy slúži aj na prijatie Božieho požehnanie. Po víťaznej bitke, keď Benjamínci porazili ostatné kmene, čítame: *Všetci Izraeliti, všetok ľud, vystúpili a prišli do Bételu. Plakali a zostali pred Hospodínom, postili sa v ten deň až do večera a obetovali spalované obeť a obeť spoločenstva pred Hospodínom (Sud 20, 26).*

Pôst môže byť dobrou pomôckou pri modlitbe, keď stojí proti nám nejaký nepríjemný človek a nevieme si s ním rady. Napríklad Nehemiáš sa modlí takto: *Keď som počul tieto slová, sadol som si. Plakal a postil som sa a trúchlil som niekoľko dní. Postil som sa a modlil pred nebeským Bohom... Ach Pane, nech vníma Tvoje ucho modlitbu Tvojich služobníkov, ktorí sú ochotní báť sa Tvojho mena. Daj úspech svojmu služobníkovi dnes a daj mu najst' zľutovanie u toho muža (Neh 1, 4-11).*

Podobne apoštoli často spájali pôst s modlitbou, keď túžili po Božom požehnaní alebo po múdrosti, alebo keď sa mali rozhodnúť pre dôležitý krok v živote cirkvi. Keď Pavol a Barnabáš zakladali cirkevné zbory, čítame o nich: *„Keď v tomto meste zvestovali evanjelium a získali mnohých učeníkov, vrátili sa do Lystry, Ikónie a Antiochie. Utvrďovali duše učeníkov, povzbudzujúc ich, aby zotrvali vo viere a že: Cez mnohé súženie musíme vojsť do kráľovstva Božieho.“ Nato po cirkevných zboroch ustanovili starších a na modlitbách a pôstoch porúčali ich Pánovi, v ktorého uverili (Sk 14, 21-23).*

Modlitba s pôstom má veľmi silnú moc. Niekedy si uvedomujeme, že sú v našom živote veci, s ktorými si nevieme dať rady. Už sme sa toľko za tieto problémy modlili, a nič sa nedeje. V Matúšovom evanjeliu v 17. kapitole je opísaný príbeh o človeku, ktorý mal

chorého syna. Prišiel za Ježišom a hovorí mu: *„Lebo často padá do ohňa a často do vody. Priviedol som ho k Tvojim učeníkom a oni ho nemohli uzdraviť“ (Mt 17, 18).* Pán Ježiš potom prikázal démonovi, ktorý sa nachádzal v tomto človeku, aby z neho odišiel a stalo sa tak. Chlapec bol uzdravený. Keď sa ho učeníci prekvapení spýtali, prečo oni nemohli spraviť tento zázrak, Ježiš im povedal: *„Tento rod démonov nevychádza ináč, len s modlitbou a pôstom“ (Mt 17, 21).*

Čiže tu si musíme uvedomiť, že mnohé sily zla, ktoré nás v niektorých momentoch spútávajú, sú silné do takej miery, že obyčajná modlitba nepomôže. Ale až modlitba spojená s pôstom môže preťať duchovné poviazanie v mojom živote alebo v živote človeka, za ktorého sa modlím a postím.

Keď sa takto pozrieme na pôst, musíme si uvedomiť, akú veľkú mieru požehnanie môžeme prostredníctvom modlitby spojenej s pôstom prijať. Aká veľká zbraň sa z toho môže stať proti ríši temnoty, ktorá sa tlačí do našich životov.

Nie je veľká škoda, že modlitbu s pôstom využívame len tak málo alebo skoro nikdy? Keď som chodil na mládež v Novom Meste nad Váhom, niekedy sme sa dohodli a modlili sme sa za určitú vec. Rozdelili sme si aj tzv. pôstne služby. Pondelok sa postil a modlil jeden, v utorok druhý, v stredu tretí atď. Boli to také reťazové modlitby s pôstami na pokračovanie. Prežili sme pri nich tak veľa požehnaní, že človek s radosťou na to spomína aj po tridsiatich rokoch.

Ja nás chcem teda povzbudiť, aby sme pôst nezanedbávali a neobchádzali ako čosi neznáme alebo ako niečo, čo nepatrí k nášmu modlitebnému životu.

Pôst k nemu patrí, robili tak ľudia v Starej zmluve, robili tak ľudia v Novej zmluve, robila tak kresťanská cirkev počas svojej histórie. Znovu oprášme už zabudnutý prostriedok zvláštnej Božej milosti a Jeho svätej moci v našich životoch. Skúsme si z času na čas dať taký osobný pôstny deň alebo pol dňa. Postite sa a horlivo sa pritom modlite. Uvidíte, koľko požehnaní prijmete cez pôst spojený s modlitbou.

DEJINY KREŠŤANSTVA

(14. ČASŤ)

Pietizmus

Vojnové zosurovenie mravov a formalizmus ortodoxnej scholastiky vyvolali reakciu, ktorá mala rôzne formy opozície. V rímskokatolíckej cirkvi to bol boj jansenizmu a Pascalov odpor k jezuitizmu. V kalvínskych krajinách sa z puritanizmu v Anglicku a Holandsku vyvinulo hnutie, ktoré zdôrazňovalo srdečnú zbožnosť. Podľa toho dostalo v Nemecku pomenovanie pietizmus. Jeho hlavným predstaviteľom bol Filip Jakob Spener (1635-1705). Bol seniorom vo Frankfurte nad Mohanom, dvorným kazateľom v Drážďanoch a prepoštom v Berlíne. Vo svojom hlavnom spise *Pia desideria* (1675) zdôrazňoval pokoru a zbožnosť čítaním Písma. Na rozdiel od učenia zdôrazňoval kresťanský život. Zhromažďoval ľudí do krúžkov, ktoré sa volali collegia pietatis. Ďalším významným vodcom tohto hnutia bol August Hermann Francke (1663-1727). V Halle vybudoval obdivuhodné dielo – stredisko vnútromisijnej činnosti: školu, sirotinec, učiteľský ústav, tlačiareň, kníhkupectvo a lekáreň. Vychoval prvých misionárov a položil základ evanjelickej pohanskej misie. Na lipskej univerzite založil v roku 1686 collegium filobiblicum na pestovanie zbožnosti.

Pod vplyvom Franckeho bol gróf Mikuláš Zinzendorf (1700-1760), na ktorého majetkoch sa usadili exulanti Jednoty bratskej z Moravy a založili osadu Ochránov (Hernhut). Pod vedením Zinzendorfa zorganizovali v roku 1727 obnovenú Jednotu bratskú. Zinzendorf sa vzdal štátneho úradu, vyštudoval teológiu a stal sa kňazom Jednoty bratskej, v ktorej zdôrazňovali osobnú vrúcnu lásku k Ježišovi a k bratom. Jednota sa šírila v cudzine a vynikala na poli pohanskej misie.

Denominácie a sekty

Sloboda, ktorú vyvolal reformačný pohyb, sa stala príležitosťou k radikálnym zvodom a k rojčeniu. Už pod vedením T. Müntzera zavrhovali známimi zwikavskými proroci krst detí. Títo

anabaptisti založili vo westfálskom Münstri (1534-1535) „kráľovstvo siónské“, aby v ňom uskutočnili svoje fantastické idey s mnohoženstvom a komunizmom. Podľa ich reformátora Menno Simonsa ich volali aj menoniti. Zavrhovali krst detí, vojnu a prísahu. Prívržencov majú v Holandsku, Nemecku a v Severnej Amerike.

V 17. storočí vznikli odlúčením od anglických puritánov baptisti, ktorí krstia ponorením do vody v 14. - 16. roku života.

Z nemeckých anabaptistov vznikli unitári, ktorí zavrhujú sv. Trojicu a Ježiša pokladajú len za človeka obdareného božskou dokonalosťou. Jeho vykúpenie spočíva v tom, že svojím životom dal ľuďom príklad na polepšenie. Ich učenie zostavil Lelius Socinus (1526) a ich cirkevné zriadenie jeho synovec Faust Socinus (1604). Preto ich volajú aj sociáni. Ich sídlom bol Raków v Poľsku. Rozšírili sa v Sedmohradsku, Anglicku a v Severnej Amerike.

V 18. storočí vznikli z odporu proti spovrchnej anglikánskej cirkvi metodisti. Ich zakladateľom bol Ján Wesley, ktorý ako študent v Oxforde založil s niekoľkými priateľmi v roku 1729 spolok na pestovanie zbožnosti. K nemu sa pripojil aj Juraj Whitefield, ktorý zápalistými kázňami pod holým nebom volal ľudí k pokániu. Zaslúžili sa o zrušenie otroctva a pohanskú misiu. Rozšírení sú v Anglicku a v USA. Kvakerov založil v Anglicku Juraj Fox, obuvník, ktorý v dobe revolúcie hlásal potrebu pokánia a osvietenia človeka vnútorným svetlom. Odmietali vojenskú službu a prísahu. Ich vodca Wiliam Pen založil na svojom majetku v USA štát Pensylvánia s hlavným mestom Philadelphiou. Hlásali znášateľnosť, pracovali na oslobodení otrokov a starostlivosti o väzňov.

Pravoslávna cirkev

Kresťanstvo v Rusku bolo štátnym náboženstvom. V 13. storočí si zásluhy o pravoslávie získal veľkoknie-

ža Alexander Nevský ako obranca pravoslávnej viery proti latinskému vplyvu. Do polovice 13. storočia bol strediskom cirkevného a štátneho života Kyjev. Keď ho dobyli Mongoli, strediskom sa stala Moskva. Keď metropolita Isidor prijal na koncile vo Florencii v roku 1439 spojenie s Rímom, v Rusku to cítili ako zradu.

V 16. storočí si ruská pravoslávna cirkev usporiadala vnútorné záležitosti – bohoslužby, cirkevnú správu a život kňazov. V roku 1589 sa oddelila od gréckej cirkvi a v Moskve si zriadila patriarchát. Carihradská synoda v roku 1591 uznala moskovský patriarchát ako piaty medzi patriarchátmi gréckej ortodoxnej cirkvi. Moskva sa tak stala tretím Rímom. Po rusko-poľskej vojne (1579-1582) začali za pápeža Gregora XIII. aj spolu s jezuitmi v západoruských provinciách, ktoré pripadli Poľsku, presadzovať Rím. Pápežovi sa podarilo s tamojšími pravoslávnyimi uzavrieť úniu, ktorá bola potvrdená na synode v Breste v roku 1596, čím vznikla gréckokatolícka cirkev. Gréckokatolíci uznali za hlavu svojej cirkvi pápeža, prijali učenie „filioque“ a učenie o očistci, zachovávajú svoje zvyky. Rozšírení sú v Poľsku, Rumunsku, Podkarpatskej Rusi a na Slovensku.

Pokus o spojenie pravoslávia s protestantizmom sa uskutočnil cez carihradského patriarchu, odporcu katolicizmu. Cyril Lukaris sa na svojich študijných cestách v Ženeve oboznámil s kalvínskou reformáciou. Zostavil Confesio fidei a chcel ho uviesť v gréckej cirkvi. Musel však odísť do vyhnanstva a na sultánov rozkaz bol pre obvinenie z protitureckej politiky zavraždený.

V polovici 17. storočia učený patriarcha Nikon viedol reformy v bohoslužbe a prejavoval prílišnú náklonnosť ku gréckemu východu. To však viedlo k rozkolu. Tí, čo nechceli, aby utrpela stará názorová tradícia ruského pravoslávia, oddelili sa ako staroverci.

Pokračovanie na str. 5.

Dokončenie zo str. 4

Cár Peter Veľký zmenil cirkevnú správu a v roku 1721 zriadil svätú synodu – zbor asi 13 duchovných osôb, v ktorej cár bol osobitne zastúpený, čím sa správa štátu a cirkvi dostala do jedných rúk. Vrcholíť začal cézaropapizmus. Po všetkom úsilí o jednotu cirkvi bolo v Rusku vždy dost

rozkolníkov rozličného smeru a sociálneho hnutia. Až za Alexandra I. (1801-1825) boli v Rusku dovolené aj iné vierovyznania.

V modernej dobe bol duchovným vodcom Ruska gróf Lev Nikolajevič Tolstoj (1828-1911), ktorý proti pôžitkárstvu a mravnej skaze staval obraz kresťanskej askézy a Ježišo-

vej zásady.

Okrem Ruska je pravoslávie rozšírené na Balkáne. Samostatné cirkvi tvoria cirkev grécka, bulharská, rumunská a srbská.

(pokračovanie na budúce)

Veselý Daniel: Dejiny kresťanstva,
Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 1994,
str. 40-42)

AUTORI PIESNÍ V NAŠOM EVANJELICKOM SPEVNÍKU: Rüdiger Lüders

Rüdiger Lüders je veľmi zaujímavá osobnosť, no ako o hudobníkovi nie je o ňom veľa informácií. S istotou vieme však povedať, že napísal pieseň Mier na zemi daruj nám (ES 625), ktorá je aktuálna v každom období, pretože mier, lásku a radosť potrebujeme každý deň.

Náš tajomný Rüdiger Lüders, nemecký spevák a skladateľ, sa narodil v roku 1936. Svoju najznámejšiu skladbu Mier na zemi daruj nám, teda jej melódiu a text napísal na bohoslužbu pre mládež vo februári 1963. Zvyčajne sa hrávala na konci bohoslužieb za sprievodu dychovej kapely. Lüders sa v roku 1963 angažoval ako vedúci mládeže spolu s Kurtom Rommelom, ktorý dopísal druhú a tretiu slohu.

Presnejšie, zmodernizoval známu pieseň pre mládež od Martina Luthera Verleih uns Frieden gnädiglich (Daruj nám pokoj milostivo). Luther ju napísal v roku 1529 ako adaptáciu gregoriánskej antifóny Da pacem, Domine, do diebus nostris. Za dielo Luthera sa považuje aj jej melódia. Hoci tonalitou súvisí s gregoriánskou antifónou, vychádza z melódie hymnu Veni, redemptor gentium, rovnako ako Príď, Spasiteľ pohanov a podrž nás, Pane, svojím slovom. V spevníkoch sa objavuje v arytmickej verzii, v protestantských navyše v mladšej, párnno-taktovej perodizovanej verzii. Neskôr boli tiež pridané slohy, ktoré sú základom Bachových kantát napr. **BWV 126** a **BWV 42**. Zaujímavosťou je aj to, že sa

táto pieseň nenachádza len v evanjelických spevníkoch v Nemecku, ale aj v katolíckom Gotteslobe pod číslom 475. Lutherova pieseň vznikla počas tureckých vojen. Pieseň Luthera a modernejšia úprava pre mladých ľudí od Lüdersa má jedno spoločné, nepokoj. Či to bolo pre turecké vojny, alebo narastajúce napätie medzi demokratickým západom a komunistickým východom, vždy hľadali v tejto piesni pokoj. Vďaka tomuto poznatku verše tejto piesne od Lüdersa dostávajú nový rozmer.

Odporúčam vypočuť:

Felix Mendelssohn-Bartholdy - Verleih uns Frieden gnädiglich

Johan Sebastian Bach - BWV 126, BWV 42

Podľa internetu spracoval Marián Beréni

VO FEBRUÁRI SI PRIPOMÍNAME VALENTÍNA PRETO VÁM PRINÁŠAME INŠPIRÁCIU NA KNIHU:

Hymnus na lásku - Niagarský vodopád živej vody, nezastaviteľný, krásny a silný, alebo svadobná báseň, ktorá nám v sobotu poobede spod na-

líčených v i e č o k spoľahlivo vytlačí dve slzy? Obohrtá pieseň alebo mocné slovo, ktoré ako pevný základ udržuje a na-

rovnáva naše životy? Opýtajme sa na Maxa Lucada. Prečo jeho? Lebo sa už nevie dočkať okamihu, keď z našich srdc zmetie prach a predstaví nám lásku osobnú, mocnú, vášnivú, ponúkanú zadarmo všetkým, čo otvoria prítoky a odtoky svojho srdca - **lásku hodnú dávania**.

Vytráca sa vám láska? Zdá sa nám ťažké milovať? Len s ťažkosťami odpúšťame ľuďom navôkol? Trpezlivosť sa stáva ohrozeným druhom? Láskaivosť zabudnutou cnosťou? Ak áno, je možné, že sme zabudli na jeden krok - na základný a prvý krok. Byť milovaní.

Boh ma miluje. Osobne. Vrucne. Vášnivo. Iní mi tiež slúbili lásku, no

zväčša ma sklamali. Boh mi ju slúbil a sľub dodržal. Miluje ma láskou, ktorá nikdy nesklame. A jeho láska - ak jej dovolím - ma môže naplniť láskou hodnou dávania.

Za viac ako tridsať rokov Max Lucado inšpiroval a povzbudil 125 miliónov čitateľov na celom svete. S manželkou Denalyn žije v San Antoniu v štáte Texas, kde je kazateľom v Oak Hills Church. Na Slovensku postupne vyšli jeho knihy: Bez strachu, 3:16 - Súradnice nádeje, Boh sa priblížil, Boží príbeh - náš príbeh, Skôr než povieš Amen, Zázrak v kaviarni Higher Grounds, Vďaka Betlehemu, Zvolil si klince, Bojuje za vás, Nádej, Zvládneš to, Boh je s vami každý deň.

06. týždeň (06.02.-12.02)**Prosme za smelosť pri vyznávaní Božieho slova**

„Môj Boh splní každú vašu túžbu podľa svojho bohatstva v sláve v Kristovi Ježišovi.“ (Filipským 4:19)

Pane náš, Hospodine mocností, Stvoriteľ neba i zeme, Ty vidíš do našich srdc a vieš, že sme nesmelí a bojazliví, často sa bojíme vyznať svoju vieru pred inými ľuďmi. Bojíme sa výsmechu, ponížovania, osočovania. Prosíme, daruj nám skrze svojho jednorodného syna Pána Ježiša Krista smelosť, túžbu po rozhlasovaní evanjelia vždy a všade, kam len prideme. Ty buď našou silou, našou láskou, našou oduševnenosťou, vlej nám do srdca plameň lásky, žriedlo múdrosti, prameň trpezlivosti a pokory, silu smelosti. S Tebou dokážeme zmeniť svet, iba s Tvojou pomocou dokážeme meniť srdcia a zmýšľanie tých, ktorí Ťa stále odmietajú. Daj nám na jazyk slová, ktoré vytrhnú nešťastných zo zúfalstva, osamelých zo samoty, trpiacich z bolesti. Nedopusť, aby sme sa dali odradiť zlým, ale ved' nás duchom pravdy, milosti a pokoja. Ty jediný pravý Boh, Stvoriteľ, ktorý nás miluješ láskou prenesmiernou, daruj nám dary Ducha svätého, ktorý nás povedie v Tvojich šlapajách a nedovolí nijakému strachu a nijakej hrozbe uhnúť z cesty, na ktorú nás pošleš. Tu som, Pane, pošli mňa. Vypočuj tieto prosby úprimného srdca v mene Pána Ježiša.

AMEN

07. týždeň (13.02.-17.02.)**Modlime sa za úspech misionárov.**

„Prosím vás, bratia, pre nášho Pána Ježiša Krista a pre lásku Ducha: spolu so mnou zápaste o mňa pred Bohom v modlitbách, aby som bol vytrhnutý (z rúk) neposlušných v Judsku a aby moja služba pre Jeruzalem bola príjemná svätým.“ (Rímskym 15:30-31)

Chválime a velebíme Ťa, Pane náš Ježišu Kriste, Teba, ktorý si poslal

svojich učeníkov kázať evanjelium do celého sveta, Teba, ktorý si nám skrze svojich apoštolov ukázal smer, ktorým máme kráčať, aby si požehnal múdrosťou a silou všetkých, ktorí sa pridávajú Tvojich uistení, že nikoho, kto koná v Tvojom mene neopustíš a budeš s ním do konca. Prosíme za ľudí, ktorí kážu evanjelium vo svete, ale nielen tam, aj v našej krajine, ktorí nasadzujú často svoje životy za pravdu evanjelia, aby si bol s nimi, držal ich svojou pravcou, aby vydržali pri službe zvesti aj v ťažkých podmienkach, aby sa nesklátili a zostali Ti verní. Prosíme, Pane, vypočuj naše modlitby a ochráň všetkých, ktorí konajú misijné činnosti a služby, daruj im svoj pokoj, lásku a daj, aby ich misia priniesla úžitok, aby si sa oslávil v ich činnosti. Nech sa stane podľa Tvojej vôle.

AMEN

08. týždeň (20.02.-26.02.)**Prosme za poznanie Božej vôle.**

„Preto aj my odo dňa, ako sme počuli, neprestávame sa modliť za vás a prosiť, keď ste naplnení poznaním Jeho vôle vo všetkej múdrosti a duchovnej rozumnosti.“ (Kolosanom 1:9)

Otče náš nebeský, často sa s Tebou rozprávame v modlitbách, očakávame splnenie našich prosieb. Je to v našom hriešnom vnútri, že nehľadáme Tvoju vôľu, ale našu. Hnev, závisť, lakomstvo nás ťenie k prosbám, očakávame, že vyhovieš a nedočkáme sa. Odstráň, prosím, tieto zlé vlastnosti z nášho zmýšľania a našich srdc a obdar nás obetavou láskou. Ukazuj nám Tvoju vôľu, usmerňuj naše prosby, naše rozhovory s Tebou na veci, ktoré sú prospešné našim blíznym. Ty si prameň života a spásy, preto klakáme na kolená a prosíme o milosť. Zmiluj sa skrze svojho jednorodného Syna a nášho Pána Ježiša Krista, odpusť našu nevedomosť a ukáž nám aj so svojím Svätým Duchom, ako sa máme modliť, kam majú smerovať naše prosby, aby sme plnili len a len Tvoju vôľu. Daj nám silu, aby sme

mohli pochopiť veľkosť Kristovej lásky, ktorá prevyšuje všetko poznanie. Nech neprestanú naše vdaky, modlitby za silu a vytrvalosť, za nádej, za to, aby naša viera nikdy nezankla, aby sme boli posilňovaní mocou Tvojej slávy k vytrvalosti a trpezlivosti, boli bdeli v každom čase a neustávali na modlitbách.

AMEN

09. týždeň (27.02.-05.03.)**Chváľme nášho Stvoriteľa za ochranu pred zlým, prosme za to, aby sme v konaní dobrých skutkov neustávali.**

„Zbav nás zlého!“ (Matúš 6:13)

Od narodenia sme zlí, zdedili sme od Adama hriešnu podstatu. Ty vidíš, ako sa často trápime pre to alebo ono, niekedy aj nevedomky ubližujeme iným a často situáciu zľahčujeme. Dnes už máme poznanie, že všetko zlo pochádza od satana, ktorý nás nabáda konať proti Tvojim prikázaniam. Často mu podliehame, naše svedomie nás v tom usvedčuje. Prosíme o odpustenie a silu, aby sme dokázali odolávať zlu. Bez Teba to nedokážeme, ochraňuj nás, Pane náš Ježišu, od zlých myšlienok, slov i skutkov. Daj, aby sme v konaní dobrého neustávali, len Teba sa pridržovali a svoj život Tebe oddali. Vojsi do našich srdc a panuj v nich, iba tak budeme spasení. Spoliehame sa na Teba, že nás neopustíš a ukážeš nám aj s pomocou Ducha Svätého správnu cestu, úzku, ktorá vedie do večnosti, kde budeme naveky s Tebou.

AMEN

STRETNUTIA V ZBORE
Utorok:

Sestry vo viere o 10.00 hod

Stretnutie mužov o 18.30 hod 2. a 4. utorok v mesiaci

Streda:

Biblická hodina pre dospelých o 18.00 hod – online záujemci o stretnutia informujte sa u brata farára

Modlitebná skupinka mladých žien o 17.00 hod. každý druhý týždeň

Piatok:

Konfirmačná príprava: 1. ročník 14.30 hod

Konfirmačná príprava: 2. ročník 15.30 hod

Mládež: 16.30 hod

Nedeľa:

Detská besiedka: 10.00 h

Náboženské vysielanie Rozhlas a Televízia ktoré sú dostupné ku dňu uzávierky.

HĽADÁME ĽUDÍ DO
SPEVOKOLU
VŠETKY HLASY SÚ VÍTANÉ

PRE VIAC INFO KONTAKTUJTE
BRATA FARÁRA, ALEBO BRATA KANTORA
ECAV LEVICE

SLUŽBY BOŽIE

február 2023

05.02. Deviatnik

Téma: Nezaslúžená Božia milosť

08.30 Služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času)

10.00 Služby Božie v Leviciach s prislúžením sviatosti Večere Pánovej

14.00 Služby Božie v domove dôchodcov Fénix

12. 02. Po Deviatniku

Téma: Dar Božieho slova

09.00 Služby Božie v Leviciach.

10.00 Zborový výročný konvent

19. 02. Predpôstna

Téma: Dar Božej lásky

08.30 Služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času) s prislúžením sviatosti Večere Pánovej

10.00 Služby Božie v Leviciach

26.02. 1. nedeľa pôstna

Téma: Moc pánova pri nás

08.30 Služby Božie v Horši

10.00 Služby Božie v Leviciach

Modlitebná skupinka mladých žien

*Modli sa najviac vtedy,
keď je najťažšie sa
modliť...*

Kedy? Každý druhú stredu o 17:00

Kde? Online prostredníctvom internetu

Pre viac info kontaktujte sestru Katarínu Riecku tel. 0948 732 268

ECAV LEVICE VÁS POZÝVA NA:
SPOLOČENSTVO BRATOV
KAŽDÉHO VEKU

VŽDY 2. A 4. UTOROK V MESIACI
O 18:00
V NAŠOM ZBOROVOM CENTRE

KONFIRMAČNÁ PRÍPRAVA

KAŽDÝ PIATOK

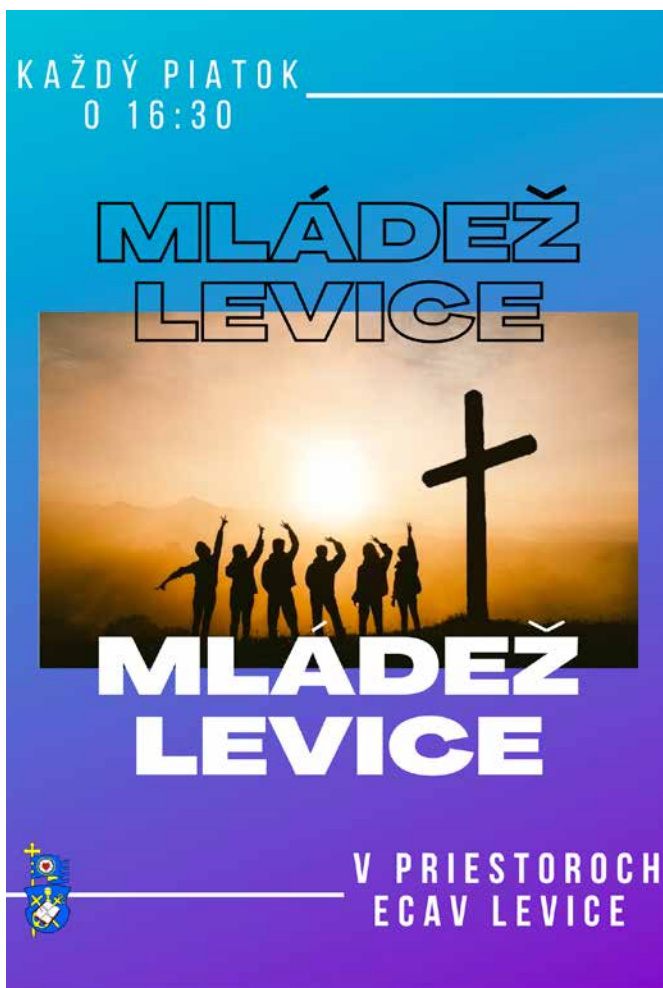
14:30 prvý ročník
15:30 druhý ročník

DO ECAV LEVICE
SA OPÄŤ VRACIA
KARNEVAL

NEDEĽA
5.2.2023 16:00
ZBOROVÁ JEDÁLEŇ ECAV LEVICE

AK MÁTE TÚŽBU,
MŮŽETE PRINIESTĚ AJ
NIEČO POD ZUB

KAŽDÝ PIATOK
O 16:30

**MLÁDEŽ
LEVICE**

**MLÁDEŽ
LEVICE**

V PRIESTOROCH
ECAV LEVICE

Nechajte deti a nebráňte im prichádzať ku mne, lebo takým patrí nebeské kráľovstvo.
Matúš 19:14

**DETSKÁ BESIEDKA
KAŽDÚ NEDEĽU O 10:00**

**BIBLICKÁ
HODINA PRE
DOSPELÝCH**

Každú stredu
o 18:00
Online

ZÁUJEM HLÁSTE U BRATA FARÁRA

**SPOLOČENSTVO
SESTIER VO
VIERE**

Každý utorok o 10:00
v zborových priestoroch
ECAV Levice

Lebo kde sa dvaja alebo traja
zhromaždili v mojom mene,
tam som medzi nimi.
Matúš 18:20